COFNOD O BENDERFYNIAD CYFARFOD O'R CYNGOR A GYNHALIWYD HYBRID IN THE COUNCIL CHAMBER CIVIC OFFICES, ANGEL STREET, BRIDGEND, CF31 4WB AR DYDD MERCHER, 9 EBRILL 2025 16:00

Yn Bresennol

Y Cynghorydd H Griffiths – Cadeirydd

H T Bennett	A R Berrow	JPD Blundell	E L P Caparros
RJ Collins	HJ David	C Davies	P Davies
S Easterbrook	M J Evans	N Farr	J Gebbie
RM Granville	GH Haines	M L Hughes	D M Hughes
M Jones	W J Kendall	J E Pratt	I M Spiller
T Thomas	JH Tildesley MBE	A Ulberini-Williams	A Wathan
I Williams	E D Winstanley	T Wood	

Yn Bresennol yn Rhithwir

S Aspey	F D Bletsoe	S J Bletsoe	N Clarke
C L C Davies	P Ford	W R Goode	S J Griffiths
D T Harrison	RM James	M R John	J Llewellyn-Hopkins
RL Penhale-Thomas	R J Smith	JC Spanswick	G Walter
AJ Williams	HM Williams	MJ Williams	

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

P W Jenkins, M Lewis R Williams a Janine Nightingale, Cyfarwyddwr Corfforaethol – Cymunedau

Swyddogion:

Mark Galvin	Uwch-swyddog Gwasanaethau Democrataidd – Pwyllgorau
Lindsay Harvey	Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg, Blynyddoedd Cynnar a Phobl Ifanc
Rachel Keepins	Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd
Carys Lord	Prif Swyddog – Cyllid, Tai a Newid

Claire Marchant	Cyfarwyddwr Corfforaethol – Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant
Michael Pitman	Swyddog Cymorth Technegol – Gwasanaethau Democrataidd
Alex Rawlin	Rheolwr Polisi Corfforaethol a Pherfformiad
Mark Shephard	Prif Weithredwr
Kelly Watson	Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoliadol, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol
Zak Shell	Pennaeth Gweithrediadau – Gwasanaethau Cymunedol
Oscar Roberts	Prentys Busnes Gweinyddol – Gwasanaethau Democrataidd

Datganiadau o Fuddiant

Y Cyngh. E Winstanley – Personol – Eitem 6, gan ei bod yn ymwneud drwy ei gwaith â sawl prosiect a restrir o dan Amcan 1 yn yr adroddiad hwnnw.

130. Cymeradwyo Cofnodion

Y Penderfyniad a Wnaed	PENDERFYNWYD: Y caiff cofnodion cyfarfodydd y Cyngor ar 26 Chwefror 2025 a 12 Mawrth 2025 eu cymeradwyo fel cofnodion gwir a chywir.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Ebrill 2025

131. Derbyn cyhoeddiadau gan:

Y Penderfyniad a Wnaed	Derbyniwyd cyhoeddiadau gan yr Aelodau Cabinet canlynol a'r Prif Weithredwr (dim penderfyniadau yn ofynnol/wedi'u gwneud):- • Y Maer;

	• Y Dirprwy Arweinydd a'r Aelod Cabinet dros Wasanaethau Cymdeithasol ac Iechyd; • Y Prif Weithredwr
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Ebrill 2025

132. Derbyn cyhoeddiadau gan yr Arweinydd

Y Penderfyniad a Wnaed	Derbyniwyd cyhoeddiadau gan yr Arweinydd (dim penderfyniadau yn ofynnol/wedi'u gwneud).
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Ebrill 2025

133. Adolygiad o'r Cynllun Corfforaethol ar gyfer 2025/26

Y Penderfyniad a Wnaed	Diben yr adroddiad hwn, a gyflwynwyd gan y Rheolwr Polisi Corfforaethol a Pherfformiad, oedd amlinellu fersiwn wedi'i diweddaru o Gynllun Cyflawni'r Cynllun Corfforaethol ar gyfer 2025/26 i'r Cyngor ei chymeradwyo. Cafwyd cwestiwn gan Gynghorwyr am amseriad yr adroddiad o ystyried newidiadau posibl i lefelau staffio. Cafwyd ymateb i'r cwestiwn hwn gan y Rheolwr Polisi Corfforaethol a Pherfformiad a'r Dirprwy Arweinydd – Aelod Cabinet dros Wasanaethau Cymdeithasol, Iechyd a Llesiant. PENDERFYNWYD: Bod y Cyngor: • Yn cymeradwyo Cynllun Cyflawni'r Cynllun Corfforaethol ar gyfer 2025/26 yn Atodiad 1; • Yn cymeradwyo'r targedau dangosyddion perfformiad ar gyfer 2025/26 yn Atodiad 2.

	Diolchodd y Cyngor ymhellach i'r Rheolwr Polisi Corfforaethol a Pherfformiad a'i dîm am eu gwaith ar yr adroddiad.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Ebrill 2025

134. Adolygiad Craffu

Y Penderfyniad a Wnaed	Diben yr adroddiad hwn, a gyflwynwyd gan y Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoliadol, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol, oedd rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cyngor am waith yn dilyn argymhellion a wnaed gan Archwilio Cymru mewn adroddiad ar drefniadau gwneud penderfyniadau'r Cyngor a gyhoeddwyd ym mis Hydref 2024, er mwyn rhoi cyfle i'r aelodau ystyried trefniadau craffu newydd, a gofyn i'r Cyngor gymeradwyo'r Protocol Craffu yn dilyn Adolygiad Craffu a gynhaliwyd yn 2024. Awgrymwyd y dylid dileu'r awgrym ynghylch swydd cadeirydd taledig ychwanegol a amlinellir yn yr argymhellion, ond roedd rhai aelodau'n anghytuno gan y byddai'r penderfyniad hwn yn arwain at wanhau'r taliadau cyflog presennol ymhlith grwpiau gwleidyddol. Rhannodd aelodau bryderon ynglŷn ag argymhellion Swyddfa Archwilio Cymru i ymestyn Blaenraglenni Gwaith Craffu chwe mis i'r dyfodol, gan gyfeirio at ansicrwydd ynghylch amserlennu eitemau i gyfarfodydd yn y dyfodol ac unrhyw anghywirdebau posibl y gallai hyn eu hachosi. Cafwyd cwestiynau gan Gynghorwyr am y canlynol: • Edrych ar arferion cynghorau eraill ar gyfer Blaenraglenni Gwaith, fel ymarfer meincnodi. • Hefyd, ystyried lleihau terfynau amser ar gyfer cyfarfodydd Trosolwg a Chraffu, yn amodol ar gytundeb y Cadeirydd. • Y rôl a fydd gan Gynghorwyr nad ydynt mewn grwpiau gwleidyddol ar y pwyllgorau craffu newydd arfaethedig. • Pryd y byddai'r newidiadau a awgrymir neu a argymhellir yn yr adroddiad neu yn ystod y drafodaeth

yn debygol o gael eu gwneud.
- Y broses ar gyfer galw i mewn i Bwyllgorau Craffu a pherchnogaeth yr achosion hyn o alw i mewn ymhlith Pwyllgorau Craffu.

Cafwyd ymateb i'r cwestiynau hyn gan y Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd, y Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoliadol, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol, ac Arweinydd y Cyngor.

Cadarnhaodd yr Arweinydd, pe bai unrhyw Gadeirydd ychwanegol yn cael tâl yn dilyn yr Adolygiad Craffu, yna gan nad oedd cyllideb ychwanegol ar gyfer hyn, y byddai unrhyw ailddyraniad o lwfansau cyflogau uwch yn deillio o'r hyn sydd wedi'i ddyrannu ar hyn o bryd i Gadeiryddion Pwyllgorau fel rhan o lwfansau uwch sydd wedi'u dyrannu, gydag unrhyw addasiadau'n adlewyrchu llwyth gwaith sy'n gysylltiedig â'r pwyllgor penodol hwnnw ochr yn ochr ag unrhyw ffactorau eraill posibl.

Cafwyd pleidlais ar argymhelliad 3 yr adroddiad, ac roedd y canlyniad fel a ganlyn:-

O blaid	Yn erbyn
26	20

Cytunodd yr aelodau i ailenwi'r Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu Pwnc er mwyn adlewyrchu'r Cyfarwyddiaethau a gefnogir ganddynt yn well. Roedd yr aelodau'n unfrydol o'r farn na ddylai Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol fod yn aelod o grŵp mwyafrifol y Cyngor. Ar y cyfan, roedd yr aelodau'n cytuno na ddylai'r un cyfarfod pwyllgor bara mwy na thair awr, ond ychwanegwyd mai Cadeiryddion y pwyllgorau fyddai'n gwneud penderfyniadau ynglŷn â hyn, fel yr aelodau sy'n llywyddu'r cyfarfodydd.

<u>PENDERFYNWYD:</u> Bod y Cyngor:
- Yn nodi'r cynnydd a oedd wedi'i wneud mewn perthynas ag argymhellion Archwilio Cymru fel rhan o'i ‘Adolygiad o Drefniadau Gwneud Penderfyniadau’ ym Mhen-y-bont ar Ogwr;
- Yn nodi'r opsiynau strwythur a gyflwynwyd yn yr adroddiad hwn ac argymhellion y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol ac yn cymeradwyo opsiwn 2 fel y strwythur craffu y cytunir arno, i'w roi ar waith yn dilyn Cyfarfod Blynyddol y Cyngor ar 14 Mai 2025;
- Wedi penderfynu bod angen Cadeirydd taledig ychwanegol ac wedi cytuno mewn egwyddor cyn i benderfyniad terfynol gael ei wneud yn y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol, yn dilyn newidiadau angenrheidiol i'r Rhestr Cydnabyddiaeth Ariannol, gan nodi y telir am hyn o'r gyllideb bresennol ar

	gyfer Aelodau, a fydd yn arwain at gael gwared ar lwfansau cyflog uwch eraill; • Yn cymeradwyo newid i aelodaeth pob Is-bwyllgor Trosolwg a Chraffu i 14 o Aelodau, i ddod i rym fel rhan o'r strwythur craffu y cytunwyd arno; • Yn cymeradwyo'r Protocol Craffu, a oedd wedi'i gynnwys yn Atodiad 2, i gael ei ddosbarthu wedyn a'i lofnodi gan yr holl Aelodau Craffu, y Bwrdd Gweithredol a'r Bwrdd Rheoli Corfforaethol; • Yn nodi y caiff adroddiad ei gyflwyno i'r Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol yn ceisio cymeradwyaeth i ddiwygio'r Cyfansoddiad i ymgorffori'r Cylch Gorchwyl, yr Aelodaeth a'r Rheolau Gweithdrefnau Trosolwg a Chraffu diwygiedig o ganlyniad i'r strwythur diwygiedig, gan nodi y bydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol yn arwain ar Graffu Cyllidebol o hyn ymlaen. Hefyd, diolchodd y Cyngor i'r Swyddogion am eu cyfraniadau at baratoi'r adroddiad a llunio'r opsiynau i'r Cyngor eu hystyried, ac i'r tîm Trosolwg a Chraffu am eu gwaith yn y cyfarfodydd a gefnogir ganddynt.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Ebrill 2025

135. Hysbysiad o Gynnig a wneir gan

Y Penderfyniad a Wnaed	Amlinellodd y Cynghorydd Ian Williams ei Hysbysiad o Gynnig, a oedd wedi'i eirio yn unol â'r hyn a oedd ar agenda'r cyfarfod. Cafwyd cwestiwn gan Gynghorwyr ynghylch a oedd y Cyngh. Williams wedi cyfeirio at ymrwymo i ddatganiad Llywodraeth Cymru. Cafwyd ymateb i'r cwestiwn hwn gan yr aelod. <u>PENDERFYNWYD:</u> Gwnaeth yr Aelodau drafod y cynnig, a chafodd ei gynnig a'i eilio yn dilyn newid i ychwanegu paragraff pellach: Mae'r Cyngor yn cydnabod sylwadau diweddar yr Archwilydd Cyffredinol ynglŷn â chyfyngiadau'r dulliau presennol o fynd i'r afael â'r dirywiad mewn bioamrywiaeth a bwriad Llywodraeth Cymru i newid cyfraith amgylcheddol er mwyn blaenoriaethu camau gweithredu ar fioamrywiaeth. Yn unol â hynny, mae'r Cyngor yn ymrwymo i weithio'n rhagweithiol gyda Llywodraeth Cymru i gyrraedd targedau newydd ar gyfer diogelu

	ac adfer bioamrywiaeth, a disgwylir i hynny gael ei gynnwys mewn deddfwriaeth amgylcheddol newydd er mwyn i ni allu mynd i'r afael â'r Argyfwng Hinsawdd sy'n mynd rhagddo, a gafodd ei ddatgan gan y Senedd yn 2021.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Ebrill 2025

136. Eitemau Brys

Y Penderfyniad a Wnaed	Dim.
Dyddiad Gwneud y Penderfyniad	9 Ebrill 2025

I arsylwi dadl bellach a gynhaliwyd ar yr eitemau uchod, cliciwch ar y ddolen hon

Terfynwyd y cyfarfod yn 17:30